

Stanowisko Centralnej Komisji Norm i Przepisów Elektrycznych
Stowarzyszenia Elektryków Polskich w sprawie normy:
N SEP-E-007:2017-09 „Instalacje elektroenergetyczne i teletechniczne w budynkach. Dobór kabli i innych przewodów ze względu na ich reakcję na ogień”

W odpowiedzi na zapytania kierowane do Zarządów Oddziałów SEP w sprawie normy N SEP-E-007:2017-09 informujemy uprzejmie, że:

1. Obowiązki producentów i dystrybutorów kabli i przewodów nn.

Rozporządzenia Unii Europejskiej są aktami prawnymi, wydawanymi na podstawie traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, które mają zasięg ogólny i **muszą być bezpośrednio oraz w całości stosowane przez wszystkie podmioty gospodarcze we wszystkich Państwach Członkowskich.**

Rozporządzenie w sprawie wyrobów budowlanych (CPR) 305/2011 zastępuje dotychczasową dyrektywę budowlaną 89/106/EWG. Rozporządzenie określa spójne i wiarygodne przepisy dotyczące stosowania wyrobów budowlanych w budynkach i ma na celu poprawę bezpieczeństwa w budynkach. 1 czerwca 2016 r. zakres obowiązywania Rozporządzenia CPR rozszerzono o kable i przewody, które sklasyfikowano pod kątem ich odporności na ogień. Rozporządzenie obowiązuje producentów i dostawców kabli od dnia 1 lipca 2017 r.

W Polsce Rozporządzenie CPR 305/2011 dla kabli i przewodów wdraża się na podstawie normy PN-EN 50575 „Kable i przewody elektroenergetyczne, sterownicze i telekomunikacyjne - Kable i przewody do zastosowań ogólnych w obiektach budowlanych o określonej klasie odporności pożarowej”. Kable i przewody muszą być sprawdzone przez jednostkę notyfikowaną – określającą klasę reakcji na ogień badanego kabla, co umożliwia jego oznakowanie oznaczeniem CE. Dla każdego kabla, producent lub dostawca musi również przedłożyć deklarację właściwości użytkowych, która dokładnie opisuje reakcję wyrobu na ogień i jego gwarantowane właściwości techniczne.

W związku z powyższym:

- istnieje jednoznaczny obowiązek, **dla producentów lub dystrybutorów**, prawidłowego oznakowania kabli i przewodów zgodnie z wymaganiami CPR tak, aby mogły być wprowadzone na rynek europejski i stosowane zgodnie z obowiązującym prawem,
- jest zrozumiałe, że realizacja odpowiednich badań przez jednostką notyfikowaną kosztuje, ale są to wydatki jednorazowe w stosunku do kabli o określonej konstrukcji, a więc podany w przedmiotowym piśmie wzrost kosztu kabli rzędu 40 – 60 % w stosunku do ceny dotychczasowej jest naszym zdaniem mocno przeszacowany.

2. Obowiązki projektantów i wykonawców instalacji elektrycznych. Zgodnie z obowiązującymi przepisami każdy projektant i wykonawca instalacji elektrycznej musi przestrzegać przepisy Ustawy prawo budowlane [tekst jednolity Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623, z późniejszymi zmianami], a w szczególności jej art. 5., w którym stwierdzono, że: „, obiekt budowlany wraz ze związanymi z nim urządzeniami budowlanymi należy projektować i budować w sposób określony w przepisach, w tym techniczno-budowlanych, oraz zgodnie z zasadami wiedzy technicznej, zapewniając spełnienie podstawowych wymagań dotyczących bezpieczeństwa konstrukcji, ... pożarowego i ... użytkowania budynku ...”. Wprawdzie rozporządzenie CPR 305/2011 nie dotyczy bezpośrednio projektowania i budowy obiektów budowlanych, ale skoro prawo budowlane wymaga *zapewnienia bezpie-*

czeństwa pożarowego w budynkach, to w odniesieniu do stosowania kabli i przewodów w budynkach, łatwiej można spełnić to wymaganie stosując kable i przewody o określonej klasie reakcji na ogień, czyli spełniające wymagania rozporządzenia CPR 305/2011.

Wymagane szczegóły techniczne budowy instalacji elektrycznych oraz bezpieczeństwa pożarowego budynków są dokładnie określone w aktualnym jeszcze Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w *sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* (tekst jednolity Dz. U. 2015 poz. 1422) – rozporządzeniu wykonawczym do Ustawy prawo budowlane. Rozporządzenie to zostało znowelizowane 14 listopada 2017 r. z datą wejścia w życie 1 stycznia 2018 r. – rozporządzenie w zakresie bezpieczeństwa pożarowego budynku zostało dostosowane do wymagań rozporządzenia CPR 305/2011.

3. Stowarzyszenie Elektryków Polskich działając w zakresie normalizacji prowadzonej w porozumieniu z PKN opracowało normę N SEP-E-007:2017-09 *„Instalacje elektroenergetyczne i teletechniczne w budynkach. Dobór kabli i innych przewodów ze względu na ich reakcję na ogień”*. Norma została opracowana w związku z wejściem w życie wymagań stawianych wyrobom budowlanym w zakresie ich klasy reakcji na ogień sformułowanych w rozporządzeniu CPR 305/2011 w celu określenia zasad doboru kabli o określonej klasie do obiektu budowlanego – ułatwiając tym samym projektowanie instalacji elektrycznej w budynku w zależności od jego rodzaju i miejsca zainstalowania przewodów. Norma została opublikowana we wrześniu 2017 r. i jest dostępna na stronie internetowej wydawnictwa COSiW SEP. Tak jak wszystkie inne normy krajowe nie jest normą obligatoryjną.
4. Wspomniany w zapytaniach, problem częstego stosowania przez projektantów instalacji elektrycznej kabli bezhalogenowych jako odpowiedzi na wejście w życie wymagań rozporządzenia CPR 305/2011 jest nieporozumieniem, wynikiem niezajomości przez projektanta tego zagadnienia. Kable bezhalogenowe są konstrukcją o specjalnych właściwościach technicznych, ważnych w czasie pożaru i powinny być stosowane tylko i wyłącznie tam, gdzie skutki pożaru (w postaci produktów spalania kabla) zagrażają życiu znacznej liczby ludzi lub uniemożliwiają prowadzenie akcji gaszenia pożaru, również tam gdzie występuje konieczność zabezpieczenia technicznego znacznej liczby urządzeń, np. w budynkach przemysłowych oraz użytku publicznego tj. w szpitalach, centrach handlowych, szkołach, dworcach kolejowych, lotniskach, hotelach czy w pojazdach taboru szynowego oraz komunikacji miejskiej. Z uwagi na specjalne materiały stosowane do ich produkcji są znacznie droższe niż kable produkowane z typowych materiałów kablowych.

W imieniu Centralnej Komisji Norm i Przepisów Elektrycznych Stowarzyszenia Elektryków Polskich

Dr inż. Henryk Boryń

Przewodniczący CKNiPE